

(Economist, 12.11.2009)

Испред болнице у Београду два места за паркирање резервисана су за родитеље с децом. На плакату рода доноси бебу, која ће после бити одвезена колима. Порука је да ту има само два места. Становништво у Србији нестаје.

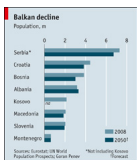

Демографски подаци алармантни су у многим балканским земљама. У Босни и на Косову, то питање може постати кључно. У Македонији, предлог владе да финансијски стимулише Македонце који имају мало деце а да при томе из пројекта буду искључени Албанци с високим прираштајем оборен је у априлу на Уставном суду.

Горан Пенев, демограф из Србије, каже да његова земља има 7.2 милиона становника (без Косова). Међутим, Србија има једну од најстаријих популација у Европи и ниску стопу рађања, тако да се број становника смањује за 30 хиљада годишње. Разлог није што су Срби постали богати и желе мање породице: ратне године и тешка економска ситуација диљем бивше Југославије довела је до смањења броја рођених, повећавања исељавања и пораста броја абортуса.

Господин Пенев је забринут да би, у најгорем сценарију, становништво Србије средином века могло да се смањи на само 6 милиона. Хрватска сада има 4.4 милиона, што је такође пад наталитета али не тако драстичан. Као у Шпанији и Италији, утицај Римокатоличке цркве и овде је опао. Области у којима су живели Срби протерани 1995. године и даље су ретко насељене. Планови да се те области населе Хрватима из других земаља углавном су пропали. Слично су остали разочарани они у Србији који су демографски опоравак видели у стотинама хиљада избеглих Срба из Босне, Хрватске и са Косова.

У Босни, демографско је питање високе политике. По последњем југословенском попису 1991. године Босна је имала 4.3 милиона становника. Садашње становништво Босне процењено је на само 3.8 милиона, због исељавања и око 100 хиљада страдалих у рату. Заправо нико не зна тачан број становника, а време истиче за припреме пописа 2011. У октобру су Бошњаци (Босански муслимани) и Хрвати гласали против законске регулативе за попис становништва. Милорад Додик, премијер Републике Српске, изјавио је да ће прихватити попис једино ако се људи буду изјашњавали о својој националности. Бошњачки лидери боје се да г. Додик тиме жели показати како мали број несрпског становништва живи у Републици Српској, те да ће тако добити више аргумената за оспоравање постојања Босне као државе.

На Косову, као и у Босни, демографија је ратовање другим средствима. Албанци су 1991. бојктовали попис. Непрецизне бројке из 2006. наводе 2.1 милион становника Косова, од тога преко 90 одсто чине косовски Албанци. Ипак, демограф Мимоза Души претпоставља да сада има 2.5 милиона људи на Косову. Импликације те процене могу бити велике. Косово је дало српској мањини бројне уступке како би осигурало признање Запада, али многи Срби и даље одбијају учешће у косовским институцијама. Оливер Ивановић, званичник Владе Србије за Косово, верује да тамо нема више од 115 хиљада Срба. Многи Косовари могу се упитати зашто тако мало људи и даље заслужује посебан третман. Господин Ивановић каже да косовски Срби неће учествовати у попису 2011. Биће много могућности за манипулације, сматра он, додајући да заправо има само 1.7 милион Албанаца на Косову.

Пораст броја новорођених на Косову такође опада. Господин Души верује да је однос 2.2, мало изнад нивоа потребног за стабилну репродукцију. Педесетих година прошлог века, каже он, био је 7.8, док се деведесетих држао на 3.6. Још је драматичнији пад броја новорођених у самој Албанији, од 2.0 у 2000-ој до 1.33 у 2007. Становништво Албаније је 1999. износило 3.3 милиона, да би 2008. пало на 3.1 милион (иако ће порасти до 2050). Албанци немају сада мање деце, али се из земље иселило много жена које су у добу за рађање. Толико о свим тим балканским родама.

(Превод: **НСПМ**)

Балканска демографија: Више умирања него рађања

Пише: Economist

недеља, 15 новембар 2009 00:59

http://www.economist.com/world/europe/displaystory.cfm?story_id=14870080